

.....ή λύρα υποκρούει ἐλαφρά.....

✓ - Ο - Παίξε γλυκειά μου λύρα, γιά νά φέρης στή θύμησή τόσες καί τόσες ἀ-
ναμνήσεις. Παίξε δοξάρι ἀπαλά πάνω στίς τρεῖς συνταιριασμένες χορδές, γιά
ν' ἀκουστέ λυπητερά, ~~.....~~ ὁ ἦχος ὁ μακρόσυρτος, πού ὅλο
μακραίνει σάν τόν καπνό πού χάνεται στοῦ οὐρανοῦ τά μάκρη.

Λύρα μου ὀμορφὴ καί ἡ χαρούμενη λαλιά σου ἔχει κι' αὐτὴ κάποιο παράπονο.
"ἔχεις προέλευση ἑλληνική, ~~κι~~ πῆρες τὴ μελωδία ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ μουσική.
Χιλιάδες χρόνια Ἕλληνες χριστιανοί ἐκεῖ στό θρυλιό **Π Ὀ Ν Τ Ο**, στή χώρα
τῶν **Κ Ο Μ Ν Η Ν Ὡ Ν**, σέ σένα λέγαν τό μυστιό τους τό μεγάλο, μέ σένα λύρα
μου τραγουδοῦσαν τίς χαρές τους, τίς λύπες τους. Μέ σένα μοιρολογοῦσαν τοὺς
καθμούς, τοὺς πόνους, τὰ βάσανά τους.

.....ή λύρα σταματᾷ.....

✓ Ο - Πολλοὺς αἰῶνες ἔζησε ὁ ἑλληνικός λαός ἐκεῖ στὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου
πόντου. Καί ἡ ἱστορία τοῦ Πόντου σάν ἓνα κομμάτι τῆς ἑλληνικῆς, μάς δίνει
κι' αὐτὴ τίς δικές της δόξες, τοὺς δικούς της θρύλους. Εἶναι τόσο μεγάλα
τά κατορθώματα τῶν ἑλλήνων, ἔχουν τόση γενναϊότητα οἱ Ἕλληνες, ἔχει τόση
δόξα ἡ ἑλλάδα, πού φτάνωμε στό σημεῖο νά ποῦμε πῶς οἱ Ἕλληνες ὡς ἐκ θαύ-
ματος ἔκαναν ὅτι ἔκαναν γιά νά κρατήσουν τὴ χριστιανοσύνη καί νά δώσουν
σ' ὅλους τοὺς λαούς τοῦ κόσμου τὸν Πολιτισμό.

Μέσα στή σκοτεινὴ ἀτμόσφαιρα, στίς δύσκολες καταστάσεις, κάτω ἀπὸ ξένη
ἐπικράτεια, ὁ ὑπόδουλος ἑλληνικός λαός ζοῦσε μόνο μέτῃν ἐλπίδα.

Καρτεροῦσε πάντα τὴν ἀνάστασή του. Καρτερία λοιπόν καί ὑπομονή καί, ἡ ἡμέ-
ρα τοῦ λυτρωμοῦ δὲν θά ἀργοῦσε νά φανῇ.

✓ Εγγ. Γιὰ γία, γιατί εἶσαι ἀέτο' ἄμον στεναχωρεμέντσα;

✓ Γιαγ. Τερῶ ρίζα μ' ἰαρσὴ τὰ ρημαγμένα παλάτια καί τ' ἔρημα τὰ κάστρα τῆ Τραπε-
ζοῦντας, τὰ παλάτια τῆ βασιλιάδων καί.....

✓ Εγγ. Τίνος βασιλιάδων; Ντό παλάτια καί ντό κάστρα;

✓ Γιαγ. "Ἐε... ἔγκιονόπο μ', ντό νά λέγω σε;..

✓ Εγγ. "Ἐγὼ γιά γία θέλω νά λές με παραμύθια. "Ἐξέρτσ' πὸς ~~ἔξέρτ~~ ἀγαπῶ τὰ παραμύθια;
ἡ ἔμε γιά γία παραμύθια;

✓ Γιαγ. "Ἀπράνον πᾶ ντό εἶπα σε ἄμον παραμύθια ὁμοιάζνε. " γένταν παραμύθια.

- ✓ Γιαγ. ... "Μητι 'Αριτάντ' π' ἐφύλατνετεν τήν πατρίδα, μαῦρ' βασιλιάντ' τή Κομνηνῶν τό γένος ποῦ εἴστεν;
- ✓ Εγγ. - "Βοιάλωσεσ γιάγια τό παραμῦθ'; Οἱ 'Αριτάντ' ποῖος εἶν; Ντό εἶν' 'Αριτάντ';
- ✓ Γιαγ. - Σά παλαιά τά χρόνια αὐτά ὄλια τά χωρία μουν ἔταν σό κράτος τη Ρωμανίας. Τρανοί βασιλιάντ' ἐβασίλευαν ἄμον τόν Κωνσταντῖνον καί τόν Τσιμισκῆν. καί ἀσά μακρά, ἀσὴν 'Ασίαν μερέαν ἐντοῦναν κι' ἔρχουνταν πολλοί ~~ἄραπ'~~ ἄραπ', τοῖπ' πολλοί.
- ✓ Εγγ. - Κι' ἀτοῖν οἱ 'Αράπ' ἔτρωγαν μικρά παιδία; Ἔταν πολλά μαῦροι; Καί γιάγια;
- ✓ Γιαγ. - "Ὅχι ὄχι. Ἐπάτναν τά χωρία μουν, ἔρπαζαν Ἰντιναν εὐρημαν καί ἐδεβήναν πλάν, ἐπέγναν σ' ἐκεινέτερα τά χωρία. Οἱ 'Αριτάντ' τῖναν εἶπα σε ἔταν τ' ἐμετέρ' δυνατά παλληκάρια, ἐκυνήγαναν τ' 'Αράφ', ἐντοῦναν ἀτσο' κι' ἐρίαζαν ἀπάν σά συνόρια.
- ✓ Εγγ. - Ἐξέρτω πόσον ἀγαπῶ τ' 'Αριτάντας γιάγια; Ὑστερα γιάγια;
- ✓ Γιαγ. - Τά χρόνια ἐδεβήναν καί τ' ἐμετέρ' οἱ Ρωμαῖοι πολλά ὑποφέρναν. Οἱ 'Αράπ' ἔταν πολλοί. Ἐντοῦναν κι' ἐδεβήναν τά συνόρια, ἐπάτναν τά ἐκκλησίας, τά εἰκόνας, ἐπῆναν πολλά κακά. Ἄμαν οἱ Ρωμαῖοι τ' ὀμοῦτια κι' ἔνοφταν Ἐπαρακάλλναν τό θεόν νά γλητῶν' ἀτσο', νά ἐβγάλ' ἀτσο' ἀσά φόβους καί νά ἐλέπνε ἀσπρα ἡμέρας.
- ✓ Εγγ. - Ὑστερα γιάγια;
- ✓ Γιαγ. - Ὑπομονήν ἐπῆναν οἱ Ρωμαῖοι. Ἐπερμέναν κάποιον λαμπρήν, κάποιον Ἀνάστασιν. Τρανόν κακόν ἐπλῶθεν σόν κόσμον. Ἰνας τρανός βασιλέας ἀτότε ἔρθεν ἀδά σὴν Τραπεζοῦνταν. Ἐποῖκεν πολλά στρατόν καί ἔστρεσεν δυνατόν βασίλειον. Κομνηνέ ἔλεγαν ἀτον. Ὁ θεόν ἐδέικεν ὑπομονήν καί ἔρθεν ἡ λαμπρή καί τό Χριστός Ἀνέστη. Ἐδέβαν κι' ἄλλα χρόνια. Πολλοί βασιλιάντ' ἐβασίλευσαν ἀδά σὴν Τραπεζοῦνταν. Ἄμαν ζάν τό κακόν ἐφάνθεν. Ἄλλο ἔθνος ἀτώρα ἐντόκειν καί ἐκρέμφεν τοῖ Κομνηνοῦς. Οἱ ἀντίχριστοί.
- ✓ Εγγ. - Καί οἱ Ρωμαῖοι ὕστερα ντό ἐποῖκαν;
- ✓ Γιαγ. - Ὑπομονήν, ὑπομονήν ἐποῖναν καί ἐπερμέναν.
- ✓ Εγγ. - Τῖναν ἐπερμέναν;
- ✓ Γιαγ. - Τήν λαμπρήν ἐπερμέναν, τήν Ἀνάστασιν.

✓ Εγγ.- Γιατί γιατί ποτον λαμπρήν; Κάθ' αν χρόνον ντό ἔρται; Τό Χριστός 'Ανέστη μέ τὰ κόνινα τ' ὄβρα;

✓ Γιαγ.- 'Ατό ἡ λαμπρή ἔρχουτον πάντα. "Αμαν οἱ Ρωμαῖοι ἄλλο λαμπρήν ἐπερμέναν κι' ἄλλο 'Ανάστασιν. 'Επίστευαν μέ τήν φύν σόν Χριστόν κι' ἐπαρκαλάναν ἄτον νά ἀνσταίν' κι' ἐκεινούς.

.....παίζει ἡ λύρα.....

✓ Ο.- Καρτερία, ὑπομονή, πίστη. Μεγάλα ιστορικὰ γεγονότα ἐματαίωσαν τίς ἐλπίδες καί τὰ ὄνειρα. Οἱ κατακτητές ἐμονιμοποιήθησαν καί λυτρωμός δέν ὑπῆρχε. 'Ο 'Ελληνισμός τοῦ Πόντου ἔκρεπε ἄλλοῦ τώρα νά στρέψη τὰ μάτια, πρὸς τή μεγάλη μάνα, πρὸς τήν 'Ελλάδα.

.....παίζει ἡ λύρα.....

✓ Εγγ.- Γιατί γιατί τὸ μάτιας εἶν κλαιμένα;

✓ Γιαγ.- Κί κλαίγω ρίζα μ'. "Εναν μικρόν παράπονον μόνον ἔχω. Τερῶ τὸ κέραν τὰ ραχία, τὰ χωρία ντό ἀφίνομε καί θά πάμε.....

✓ Εγγ.- Ποῦ θά πάμε γιατί;

✓ Γιαγ.- Θά πάμε σὴν 'Ελλάδαν. Τό παπὸρ' ἐκεῖ θά παίρ' μας καί πάει.

✓ Εγγ.- Γιατί θέλω νά λές με ζάν παραμῦθια.

✓ Γιαγ.- 'Υπομονήν. θά λέγω σε τὸ βῆβ τρανόν τὸ παραμῦθ'. "Αμον παραμῦθ' κι' ἄμον ιστορία ὁμοιάζ'. "Αμὸν ψεύτικον κι' ἄμον ἀληθινόν ὁμοιάζ'.

✓ Εγγ.- Γιατί σὴν 'Ελλάδαν πᾶ ἔφτάν' λαμπρήν;

✓ Γιαγ.- Τ' 'Ελλάδας ἡ λαμπρή ἔν ὄλεν τὸ τρανόν. 'Εκεῖ θ' ἔφτᾶμε 'Ανάστασιν ἐκεῖ Χριστός 'Ανέστη.

✓ Εγγ.- Πότε θά πάμε γιατί; 'Εξέρισ' πόσον ἀγαπῶ τήν 'Ελλάδαν;

✓ Γιαγ.- 'Υπομονήν γιαβρόπο μ'.

.....παίζει ἡ λύρα.....

✓ Ο.- Καί ἡ θερμὴ ἀγκαλιά τῆς 'Ελλάδας μας δέχτηκε στοργικὰ τοὺς ξενητεμένους ἀνθρώπους της σὲ μιά ξενητιά μεγάλη, πολὺ μεγάλη, ξενητιά αἰώνων. καί ἡ ιστορία ποῦ μοιάζει μέ παραμῦθι κλείνει μέ τοῦτα τὰ λόγια.

.....λίγα δευτερόλεπτα παίζει ἡ λύρα.....

✓ Εγγ.- Τελείωσον γιατί τὸ παραμῦθ'.

✓ Γιαγ.- 'Ο λαός ἐμουν ἔτον ἀνέγκαστος. Χιλιάδες χρόνια σά μακρὰ ἐπάλεψεν μέ τῆ βάρβαρους. Κανείς ἀντίχριστός κι' ἐπόρρυσεν νά νικᾷ τον. Τ' ἄλλο

